

MITTEILUNGEN = WIADOMOŚCI

DER K. u. K. WARENVERKEHRSZENTRALE
FÜR DAS ÖSTERREICHISCH-UNGARISCHE
OKKUPATIONSGBIET.

C. i K. ZARZĄDU OBROTU TOWAROWEGO
DLA AUSTRYACKO-WĘGIERSKIEGO
OBSZARU OKUPACYJNEGO.

Telegramme: Warenver-
kehrszentrale Krakau.
Fernsprechnummer: 3582

Erscheint zweimal monatlich als Beilage der Amtsblätter im Okkupationsgebiet.
Wychodzi dwa razy miesięcznie jako dodatek do Dzienników urzędowych obszaru okupacyjnego.

Telegramy: Zarząd obrotu
towarowego Kraków.
Telefon Nr. 3582.

Krakau 15. Mai 1917.

No 36-37.

Kraków 15. Maja 1917.

INHALT:

Postwesen: Eröffnung neuer Etappenpostämter. — Versendung von Bargeld in Wertbriefen innerhalb der Okkupationsgebiete. — Privattelegrammverkehr des k. u. k. Okkupationsgebietes mit Deutschland und dem Generalgouvernement Warschau. — *Eisenbahnwesen:* Direkter Güterverkehr mit der k. u. k. Heeresbahn Nord (Verkehr mit Ungarn). — *Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.* Verordnungsblatt der k. u. k. Militärverwaltung in Polen. — Die Regelung der Währungsverhältnisse im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen. — Errichtung einer städtischen Sparkassa. — Ein neuer Vorposten der polnischen Industrie. — Wirtschaftliches aus dem Amtsbereiche der Auskunftstelle Radom. — Errichtung der Wirtschaftsinspektorate. — Die wirtschaftlichen Leistungen des Militärgeneralgouvernements in Polen. — *Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem kaiserl. deutschen Okkupationsgebiete in Polen:* Verordnungsblatt für das Generalgouvernement Warschau. — Regelung der Währungsverhältnisse. — Polnische Landes-Darlehenskassa. — Ausbau der Wasserstrassen. — Ausfuhr von Waren aus dem Generalgouvernement Warschau. — Einführungeiner Fahrkarten- und Frachtturkundensteuer im Gebiete des Warschauer Generalgouvernements. Sanierung der Finanzen der Stadt Warschau.

TREŚĆ:

Sprawy pocztowe: Otwarcie nowych etapowych urzędów pocztowych. — Wysyłka gotówki w listach wartościowych w obrębie obszaru okupacyjnego. — Prywatny ruch telegraficzny c. i k. obszaru okupacyjnego z Rzeszą niemiecką i Jenerał-Gubernatorstwem warszawskiem. — *Kolejnictwo:* Bezpośredni ruch towarowy z c. i k. koleją północną (komunikacja z Węgrami). — *Wiadomości gospodarcze z c. i k. obszarów zajętych Polski:* Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce. — Uregulowanie stosunków walutowych w c. i k. obszarze okupacyjnym w Polsce. — Urządzenie miejskiej kasy oszczędności. — Nowa placówka przemysłu polskiego. — Sprawy gospodarcze z obrębu urzędu wywiadowczego w Radomiu. — Kreowanie inspektoratów gospodarczych. — Działalność gospodarza naszego wojskowego Jenerał-Gubernatorstwa w Polsce. — *Wiadomości gospodarcze z niemieckich obszarów zajętych Polski:* Dziennik rozporządzeń dla Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego. — Uregulowanie stosunków walutowych. — Polska krajowa Kasa pożyczkowa. Budowa dróg wodnych. Wywóz towarów z Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego. — Podatek stemplowy od biletów jazdy i listów przewozowych na obszarze Jenerał-Gubernatorstwa warszawskiego. — Uzdrawienie finansów miasta Warszawy. —

Postwesen.

Eröffnung neuer Etappenpostämter. In dem Bereiche des k. u. k. Militärgeneralgouvernements Lublin wurden folgende Etappenpostämter II. Klasse eröffnet: Opole (Kreis Pulawy), Szczebrzeszyn, Tarnograd, Laszczów.

Versendung von Bargeld in Wertbriefen innerhalb der Okkupationsgebiete. Vom 1. April 1917 an ist die Versendung von Bargeld in Briefen mit Wertangabe im inneren Verkehre des k. u. k. Militär-Generalgouvernements Lublin auch den Privatparteien gestattet. Die Briefe mit Wertangabe müssen auch weiterhin offen aufgegeben werden und dürfen; wenn noch Privatparteien versendet, ausser Bargeld nur Dokumente, auf denen zum Zeichen der Unbedenklichkeit der Stempel eines militärischen Kommandos angebracht ist, und Wertpapiere, dagegen keine schriftlichen Mitteilungen enthalten. Im Verkehre der k. u. k. Okkupationsgebiete mit der Monarchie und zwischen den einzelnen Okkupationsgebieten untereinander darf Bargeld in Wertbriefen von Privaten auch weiterhin nicht versendet werden (AOK vom 4. April 1917 Tel. Nr. 18656).

Privattelegrammverkehr des k. u. k. Okkupationsgebietes mit Deutschland und dem Generalgouvernement Warschau. Vom 1. Mai 1917 an sind Privattelegramme zwischen dem k. u. k. Generalgouvernement Gebiete Lublin und Deutschland sowie dem General-

Sprawy pocztowe.

Otwarcie nowych etapowych urzędów pocztowych. W obrębie c. i k. wojskowego Jenerałgubernatorstwa lubelskiego otwarto następujące etapowe urzędy pocztowe: w Opolu (obwód puławski), w Szczebrzeszynie, Tarnogrodzie i Laszczowie.

Wysyłka gotówki w listach wartościowych w obrębie obszaru okupacyjnego. Od 1. kwietnia b. r. dozwoloną jest, także osobom prywatnym wysyłka gotówki w listach wartościowych w ruchu wewnętrznym c. i k. wojskowego Jenerałgubernatorstwa lubelskiego. Listy wartościowe nadawać się winno i nadal otwarte i zawierać mogą, o ile je wysyłają osoby prywatne, oprócz gotówki także dokumenty, na których dla usunięcia podejrzenia umieszczona jest pieczęć Komendy wojskowej, oraz papiery wartościowe; natomiast pisemne wiadomości są wzbronione. W ruchu między c. i k. obszarem okupacyjnym a monarchią, oraz między pojedynczymi obszarami okupacyjnymi nie wolno osobom prywatnym i nadal wysyłać gotówki w listach wartościowych. (N. K. A. z 4. kwietnia 1917 l. tel. 18656).

Prywatny ruch telegraficzny c. i k. obszaru okupacyjnego z Rzeszą niemiecką i Jenerał-gubernatorstwem warszawskiem. Od 1. maja b. r. dopuszczalne są telegramy prywatne między obszarem należącym do c. i k. Jenerałgubernatorstwa lubelskiego, a Rzeszą oraz Jene-

gouvernement Warschau unter folgenden Bedingungen zugelassen: 1. Im eigenen Bereich und in Deutschland sind sämtliche Telegraphenämter für diesen Verkehr geöffnet, im Generalgouvernement Warschau jedoch nur die nachfolgenden: Alexandrowo, Bendzin, Brzeziny, Ciechanow, Ciechocinek, Czenstochau, Garwolin, Gombin, Gostynin, Grajewo, Grodzisk, Grojec, Kalisch, Kołno, Koło, Konin, Kutno, Lenczyca, Lipno, Łódź, Łomża, Łowicz, Łukow, Makow, Mazowieck, Minsk-Mazowiecki, Mława, Nasielek, Ostrolenka, Ostrow, (Gouv. Łomża), Pabianica, Plock, Plonsk, Przasnysz, Pultusk, Radzymin, Rawa, Rożan, Rypln, Siedlce, Sieradz, Sierpc, Skierniewice, Słupca, Sochaczew, Sokolow, Sosnowice, Szczuczyn, Tłuszcz, Tomaszow (Kreis Brzeziny), Turek, Warschau, Wengrow, Wielun, Włocławek, Wyszkw, Wyszogrod, Zawiercie, Zdunska-Wola, Zyrardow. 2. Telegramme dürfen nur in dringenden Angelegenheiten (die Dringlichkeit ist auf Verlangen des Aufgabesamtes nachzuweisen) in deutscher offener Sprache angenommen werden. 3. Die Worttaxe beträgt 24 h, Mindestgebühr 3 K. 4. Telegraphische Postanweisungen und Telegramme zu eigenen Händen (m. p.) sind nicht zugelassen, ebenso nicht Telegramme von Kriegsgefangenen und an solche. 5. Im Generalgouvernement Warschau werden die Telegramme unter Umständen, namentlich bei zu starker Belastung der Telegraphenleitungen brieflich befördert. 6. Im Uebrigen gelten die Vorschriften des inländischen Telegraphenverkehrs. (AOK. Tel. Nr. 22929.)

rałgubernatorstwem warszawskiem pod następującymi warunkami: 1) We własnym obrębie i w Niemczech otwarte są dla tego ruchu wszystkie urzędy telegraficzne w Jenerałgubernatorstwie warszawskiem atoli tylko następujące urzędy: Aleksandrowo, Będzin, Brzeziny, Ciechanów, Ciechocinek, Częstochowa Garwolin, Gemblin, Gostynin, Grajewo, Grodzisk, Grojec, Kalisz, Kołno, Koło, Konin, Kutno, Łęczycza, Lipno, Łódź, Łomża, Łowicz, Łuków, Maków, Mazowieck, Mińsk-Mazowiecki, Mława, Nasielek, Ostrołęka, Ostrów (gub. łomżyńska), Pabianice, Płock, Płońsk, Przasnysz, Pułtusk, Radzymin, Rawa, Rożan, Rypln, Siedlce, Sieradz, Sierpc, Skierniewice, Słupca, Sochaczew, Sokołów, Sosnowice, Szczuczyn, Tłuszcz, Tomaszów (obwód Brzeziny), Turek, Warszawa, Węgrów, Wieluń, Włocławek, Wyszkw, Wyszogród, Zawiercie, Zduńska-Wola, Zyrardów. 2) Telegramy wolno przyjmować tylko w nagłych sprawach w jasnym języku niemieckim. (Nagłość należy na żądanie urzędu nadawczego wykazać). 3) Taksa za słowo wynosi 24 h., minimalna należność 3 K. 4) Telegraficzne przekazy pocztowe i telegramy do rąk własnych (w. r.) nie są dopuszczalne, jak również telegramy od lub do jeńców wojennych. 5) W Jenerałgubernatorstwie warszawskiem wysyła się telegramy w pewnych wypadkach listownie, mianowicie w razie wielkiego obciążenia przewodów telegraficznych. 6) Zresztą obowiązują przepisy krajowego ruchu telegraficznego. (N. K. A. I. tel. 22929.)

Eisenbahnwesen.

Direkter Güterverkehr mit der k. u. k. Heeresbahn Nord. (Verkehr mit Ungarn). Mit Gültigkeit vom 15. April 1917 gelangt ein Eisenbahngütertarif, enthaltend Bestimmungen und Frachtsätze für die direkte Beförderung von Frachtgütern zwischen Stationen der k. k. priv. Kaschau-Oderberger Eisenbahn (ungarische Linien), einschliesslich der in ihrem Betriebe stehenden Lokalbahnen, sowie der königl. ungar. Staatseisenbahnen einerseits und Stationen der k. u. k. Heeresbahn Nord andererseits zur Einführung.

In den Frachtsätzen dieses Tarifes sind der österreichische Kriegszuschlag und die österreichische Frachtsteuer sowie die ungarische Eisenbahn-Kriegsteuer bereits enthalten.

Abdrucke dieses Tarifs sind bei den beteiligten Endverwaltungen und durch Vermittlung der beteiligten Stationen, sowie bei der k. u. k. Warenverkehrszentrale in Krakau, Długa 1, den k. u. k. Auskunftstellen des Militär-Generalgouvernements Lublin in Krakau, Rynek główny 19, in Lublin, Gubernatorska 3, in Lemberg, ul. Akademicka, und in Radom, ul. Lubelska 73, ferner in Oesterreich auch bei der Zentralverkaufsstelle für Tarife, Wien, I., Biberstrasse 16, in Ungarn auch beim Zentral-Tarifverkaufsbureau in Budapest, V., Akademia utca 3, zum Preise von 3 K für das Stück zu erhalten.

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen.

Verordnungsblatt der k. u. k. Militärverwaltung in Polen. VII. Stück im April 1917.

Amtlicher Teil: 30. Verordnung, betreffend die Festsetzung der Preise für den Verschleiss von Tabak. — 31. Verordnung, betreffend die Sparmassnahmen bei der Beleuchtung und Beheizung. — 32. Verordnung, betreffend die Bewilligung von Zuschüssen zu den systemmässigen Bezügen der Lehrpersonen an den öffentlichen Volksschulen. — 33. Verordnung, betreffend das Verbot des Färbens von Hühnereiern und des Inverkehrsetzens

Kolejnictwo.

Bezpośredni ruch towarowy z c. i k. koleją północną. (Komunikacja z Węgrami). Z ważnością od 15. kwietnia b. r. zaprowadza się kolejową taryfę towarową, zawierającą postanowienia i stopy taryfowe dla bezpośredniego przewozu towarów między stacyami c. k. uprzyw. kolei żelaznej Koszyce—Bogumin (linie węgierskie) oraz zostającymi w jej zarządzie kolejami lokalnymi, jakoteż z król.-węgierskimi kolejami państwowymi z jednej, a stacyami c. i k. kolei północnej z drugiej strony. W stopach tej taryfy mieszczą się już austriacki dodatek wojenny, austriacki podatek frachtowy jakoteż węgierski kolejowy podatek wojenny.— Odbitki tej taryfy otrzymać można w dotyczących zarządach stacyi końcowych i za pośrednictwem interesowanych stacyi kolejowych, jakoteż w c. i k. Zarządzie cbotu towarowego w Krakowie, Długa 1, w c. i k. Urzędach wywiadowczych wojskowego Jenerałgubernatorstwa lubelskiego: w Krakowie, Rynek główny 19, w Lublinie, Gubernatorska 3, we Lwowie, ul. Akademicka i w Radomiu ul. Lubelska 73, nadto w Austrii także w centralnem biurze sprzedaży tariff w Wiedniu I. Biberstrasse 16, a na Węgrzech w takimże biurze sprzedaży w Budapeszcie, V. Akademia-utca 3, — po cenie 3 K za egzemplarz.

Wiadomości gospodarcze z c. i k. obszarów zajętych Polski.

Dziennik rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce. VII. część, w kwietniu 1917. Część urzędowa: 30. Rozporządzenie dotyczące oznaczenia cen za sprzedaż tytoniu. — 31. Rozp. dotyczące oszczędności w oświetleniu i opalaniu. — 32. Rozp. dotyczące przyznania dodatków do systemowych poborów nauczycieli publicznych szkół ludowych. — 33. Rozp. dotyczące zakazu zabarwiania kurzych jaj i wprowadzania do handlu jaj kurzych zabarwionych (pisanek). — 34. Rozp. do

Beöcsiner Cementfabriken Union Aktien-Gesellschaft

Zentralbureau: Budapest, V. Alkotmány-u 10.
BEÖCSIN (Syrmien)
 Fabriken: **SELYP** (Komitat Nógrád)

Produktionsfähigkeit:
 35.000 Waggons Portlandcement
 10.000 Waggons Romancement
 6.000 Waggons Trassmehl

Zsolnaer und Lédeczer Portlandcementfabriken A. G.

Zentralbureau: Budapest, V. Alkotmány-u 10.
LITVAILLO (Komitat Trencsén)
 Fabriken: **LÉDECZ** (Komitat Trencsén)

Produktionsfähigkeit: 340
 18.000 Waggons Portlandcement

Die Normen weit übersteigende Zug- und Druckfestigkeit! — Leichtes Volumengewicht!

== Allerhand == **SOHLEN**

nicht aus Papier oder Schund sondern aus gutem Leder
 per Paar Stiefelsohlen K 3-50, Männersohlen K 3.—,
 Frauen K 2-60, Kinder 2-30. Referenzen: Gutsnachtung.
 Pfarrei, Kloster, Türmitz, Lagerhaus Podersam etc.
 Meine nahezu 20jährigen Verbindungen m. landw. Krei-
 sen verbürgen klaglose Lieferungen, 347

HERMAN TH. RICHTER,
 landw. Bedarfartikei Türmitz, A. T. E.
 Technische Oele und Fette habe günstig abzugeben,

SPITZEN INDUSTRIE A. G.

ZENTRALE:
 WIEN I., BRANDSTÄTTE 8.

FABRIKEN:
 Spitzen-, Bobbinet- und
 Vorhängefabrik in Vie-
 hofen bei St. Pölten. —
 Tüll-, Vorhänge- u. Sticke-
 rei-Fabrik Urschendorf
 bei Wiener-Neustadt.

A. Gerngross

A. G.

WIEN VII. WIEDEN VII.

Mariahilferstrasse 38-48, Kirchengasse 2-4.

GROSSTES SPEZIALHAUS DER MONARCHIE
 IN SEIDEN, WOLL- UND - WASHSTOFFEN
 BÄNDERN UND SPITZEN.

NAJWIĘKSZY W MONARCHII DOM HANDLOWY
 SPECYALNIE DLA MATERIAŁÓW JEDWA
 BNYCH, PŁÓCIEN, WSTĄZEK ORAZ KORONEK

Engros-Export. Wywóz hurtowny.

Seidenstoffe = = = =	Materje jedwabne =
Wollstoffe = = = =	Materje wełniane =
Waschstoffe = = = =	Płótna = = = = =
Bänder = = = = =	Wstążki = = = = =
Spitzen und Stickereien	Koronki i Hafty = =
Damenputz = = = =	Konfekcyja damska
Leinenwaren = = = =	Towary lniane = = =
Wirkwaren = = = =	Tkaniny oczkowe =

Brotbäckerei - u. **Teigwaren**fabriks- Ein-
 richtungen, **Mehl**misch- u. Siebanlagen
Tierfuttererzeugungs- Einrichtungen,
Kartoffel- Gemüse- Rüben- Wasch-
 Schäl- Schneidmaschinen

liefert prompt und preiswert, als ständige Lieferanten
 k. u. k. Staats- und Militärbehörden, führender Indu-
 strie-Grossunternehmungen etc.

MASCHINENFABRIK ERNST DANIA & Co.

WIEN, X. Leebgasse 4-6.

von gefärbten Hühnereiern (Ostereier). — 34. Verordnung, betr. den Zahlungsverkehr. — 35. Verordnung, betreffend die Einführung der Sommerzeit für das Jahr 1917. — 36. Kundmachung, betreffend den Bezug des Verordnungsblattes der k. u. k. Militärverwaltung in Polen.

Nichtamtlicher Teil: Kundmachung des k. u. k. Armeeeoberkommandos, betreffend die Eröffnung des Etappenpostamtes II. Klasse in Andrijevica. — Kundmachung des k. u. k. Armeeeoberkommandos, betreffend die Eröffnung des Etappenpostamtes II. Klasse in Puka. — Kundmachung des k. u. k. Armeeeoberkommandos, betreffend die Haftung für Postpakete in den k. u. k. Okkupationsgebieten. — Kundmachung des k. u. k. Armeeeoberkommandos über die Zulassung eingeschriebener Privatbriefe mit Albanien. — Kundmachung, betreffend die Einziehung der Nickelmünzen. — Kundmachung, betreffend die Genehmigung der Statuten der Aktien-Gesellschaft „Chęciny“.

Die Regelung der Währungsverhältnisse im k. u. k. Okkupationsgebiete in Polen fand durch die Verordnung vom 1. April 1917, Verordnungsblatt Nr. 34, welche aber auf Goldzahlungen keine Anwendung finden, statt.

Laut dieser Verordnung sind die Zahlungsmittel der Kronenwährung gesetzliche Zahlungsmittel und müssen bei allen in Kronenwährung zu leistenden Zahlungen zum vollen Nennwert angenommen werden. (§ 1, Abs. 1.)

Das Wertverhältnis der Kronenwährung zur russischen Währung wird vom Militärgeneralgouvernement durch Verlautbarung des amtlichen Umrechnungskurses jeweilig festgesetzt (§ 1, Abs. 2).

Der Verpflichtete kann bei Zahlungen, die in russischer Währung gefordert, festgesetzt oder vereinbart wurden, seine Zahlungsverbindlichkeiten in Kronenwährung begleichen, und zwar auch dann, wenn die Forderung noch vor der Erlassung der neuen Währungsverhältnisse regelnden Verordnung eingegangen wurde. Jeder Kaufpreis, der in Rubeln verlangt oder berechnet wird, kann mit der nach dem Umrechnungskurse berechneten Kronensumme beglichen werden. (§ 2, Abs. 1. u. MGG. vom 8. April 1917, Z. E. 118459/17.)

Für das Ausmass der Zahlung ist der am Fälligkeitstage der Forderung von dem MGG. festgesetzte Umrechnungskurs massgebend. (§ 2, Abs. 2.)

Wenn jedoch die Zahlung durch Verschulden des Verpflichteten nach dem Zahlungstage erfolgt und am Zahlungstage ein höherer Umrechnungskurs gilt, so ist dieser Umrechnungskurs massgebend (§ 2, Abs. 3).

Parteivereinbarungen, welche die Berechtigung des Schuldners, die in Rubel kontrahierten Schulden in Kronen, und zwar zu dem am Fälligkeitstage der Forderung geltenden Umrechnungskurse in Kronen bezahlen zu können, ausschliessen oder dem Schuldner die Berechtigung einräumen, die in Rubelwährung kontrahierten Schulden, welche durch Verschulden des Schuldners am Fälligkeitstage nicht bezahlt wurden, zu dem am Fälligkeitstage geltenden Umrechnungskurse und nicht zu dem am Zahlungstage geltenden höheren Kurse bezahlen zu können, sind nichtig (§ 5).

Bei den öffentlichen Kassen werden alle Zahlungen, insbesondere auch die Zahlung von Steuern und sonstigen öffentlichen Abgaben, in der Kronenwährung und in der russischen Währung unterschiedslos zum amtlichen Umrechnungskurse angenommen.

Für Zahlungen an bestimmte Kassen oder für die Zahlung bestimmter Steuern oder sonstiger öffentlicher Abgaben kann durch Verordnung des Militärgeneralgouverneurs die Annahme einer der beiden Währungen ausgeschlossen werden (§ 3).

Uebertretungen der Verordnung oder einer auf Grund derselben erlassenen Vorschrift werden vom

tyczące obrotu płatniczego. — 35. Rozp. dotyczące zaprowadzenia czasu letniego w r. 1917. — 36. Obwieszczenie, dotyczące sprowadzania dziennika rozporządzeń c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce. — Część nieurzędowa: Obwieszczenie c. i k. Najwyższej Komendy armii, dotyczące otwarcia etapowego urzędu pocztowego II. klasy w Andrijewicy. — Obwieszczenie c. i k. Najwyższej Komendy armii, dotyczące otwarcia urzędu pocztowego II. klasy w Puce. — Obwieszczenie Najwyższej Komendy armii o dopuszczalności prywatnych listów poleconych z Albaniją. — Obwieszczenie dotyczące cofnięcia obwieszczenia o monetach niklowych. — Obwieszczenie dotyczące zatwierdzenia statutów towarzystwa akcyjnego „Chęciny“.

Uregulowanie stosunków walutowych w c. i k. obszarze okupacyjnym w Polsce. Stosunki te uregulowało rozporządzenie z dnia 1. kwietnia b. r., dz. rozp. l. 34, nie mają one jednak zastosowania do zapłat w zlocie. W myśl tego rozporządzenia są środki płatnicze waluty koronowej ustawowymi środkami płatniczymi i przyjęte być muszą w pełnej wartości nominalnej przy wszelkich zapłatach, które mają być uiszczane w walucie koronowej. (§ 1. ust. 1.)

Stosunek wartościowy waluty koronowej do waluty rosyjskiej oznacza każdnocześnie Wojskowe Jenerał-Gubernatorstwo przez ogłaszanie urzędowego kursu przeliczenia (§. 1. ustęp 2). Zobowiązany, przy zapłatach, żądanych, ustanowionych lub ugodzonych w walucie rosyjskiej, może je uiszczać w walucie koronowej nawet i wówczas, gdy wierzytelność powstała jeszcze przed wydaniem rozporządzenia wyżej wymienionego. Każdą cenę kupna żadaną lub policzoną w rublach wyrównać można sumą w koronach, obliczoną wedle kursu przeliczenia (§ 2. ust. 1. i WJG. z 8/4 1917 l. E. 118459/17). Wymiar zapłaty stosować się ma do kursu przeliczenia w dniu płatności wierzytelności, ustanowionego przez W. J. G. (§ 2. ust. 2). Natomiast, gdy dłużnik z własnego przewinienia płaci dopiero po dniu płatności, a w tym dniu kurs przeliczenia był wyższy, miarodajny jest ten ostatni kurs (§ 2. ust. 3) Nieważne są umowy stron, które odbierają dłużnikowi prawo płacenia zaciągniętych w rublach długów — koronami wedle kursu przeliczenia ważnego w dniu płatności wierzytelności, oraz umowy, które uprawniają dłużnika długi zaciągnięte w rublowej walucie, niewyrównane z winy jego w dniu płatności, płacić wedle kursu przeliczenia ważnego w dniu płatności, a nie wedle wyższego kursu, ważnego w dniu zapłaty. (§ 5.). — W kasach publicznych przyjmuje się wedle urzędowego kursu przeliczenia wszelkie zapłaty, w szczególności także zapłatę podatków i innych danin publicznych, tak w walucie koronowej jakoteż w walucie rosyjskiej bez żadnej różnicy. Przy zapłatach w pewnych oznaczonych kasach lub przy zapłacie pewnego rodzaju podatków i innych danin publicznych może rozporządzenie Jenerałgubernatora wykluczyć przyjęcie jednej z obu walut (§ 3.). Przekroczenia tego rozporządzenia, lub wydanych na jego podstawie przepisów, ulegają grzywnie do 5000

K. k. priv.

Firnis-, Lack-, Farben- und Pflanzenleim-Fabrik

C. k. uprzyw.

fabryka pokostu, lakieru, farb i kleju roślinnego

ODRAU, österr. Schlesien **J. BELLAK** ODRAWA, Śląsk austr.

empfiehlt als Spezialität

Pflanzenleim „Silesia“ (Kaltleim)

(preiswerter Ersatz für Dextrin, Gummi arabicum, Leim und alle sonstigen Klebemittel) ferner Lacke, Farben, Firnis-Ersatz, Bohroel, Rueboel-Ersatz, alle Technischen Oele und Fette, etc.

342

poleca jako specjalność

Klej roślinny „Silesia“ (klej zimny)

(wyborny środek zastępczy dekstryny, gumy arabskiej, kleju i wszelkich innych klejów. — Poleca także produkty zastępcze pokostu, lakieru, farby, oleju wiertniczego, oleju rzepakowego, wszelkie oleje i tłuszcze do celów techn. i t. p.

**Die Handels- u. Gewerbekammer
in Prag, 660-I.**

bietet den Interessenten in Polen **unentgeltlich** ihre Dienste für Erteilung von Auskünften über alle den Handel mit dem Kammerbezirke betreffenden Angelegenheiten wie auch für Namhaftmachung von Bezugsquellen der einschlägigen Artikel an.

==== Korrespondenz auch polnisch. ====

389

Telephon: 60, 250, 810.

Bureaustunden für den Parteienverkehr: $\frac{1}{2}$ 10—1.

**Izba Handlowa i Przemysłowa
w Pradze, 660-I.**

udziela Interesentom z Polski **bezpłatnych** wiadomości w sprawach handlowych i wskazuje źródła zakupu towarów w swoim obwodzie.

Korespondencya także w języku polskim.

Telefon: 60, 250, 810.

==== Godziny przyjęć od: $\frac{1}{2}$ 10—1. ====

**MASCHINEN-FABRIKS
ACTIENGESELL.****STOCKERAU** bei Wien
(Nied. Oesterr).

Trieurs, Trieurbleche mit Zinkmantel „Patent Heid“ für alle Getreidearten, Klee, Leinsamen, Mutterkorn, Wildhafer u. s. w.; Excelsiorschrotmühlen, Moderne Transportanlagen zur Förderung von Massengütern; Komplette Kesselhaus-Bekohlungs-Anlagen; Komplette Lagerhaus-Einrichtungen; Moderne Transmissionen; Moderne Drehbänke für alle Zwecke bis 300 mm Spitzenhöhe.

N. HEID**FABRYKA MASZYN
TOW. AKC.****STOCKERAU** Koło Wiednia
(Austrija dolna).

Triery, blachy trierowe z płaszczem cynkowym „patent Heid“ dla wszelkich gatunków zboża, koniczyny, siemienia lnianego, sporyszu, dzikiego owsa i t. d.; śrutaki excelsior; modne urządzenia transportowe do przewozu hurtownych towarów; kompletne urządzenia do wprowadzania węgla do kotłowni i kompletne urządzenia składowe; modne transmisje; modne tokarki do wszelkich celów o wysokości toku do 300 mm.

340

Kreiskommando mit Geld bis zu fünftausend Kronen oder mit Arrest bis zu sechs Monaten bestraft. Bei erschwerenden Umständen können beide Strafarten bis zum bezeichneten Höchstausmasse nebeneinander verhängt werden (§ 6).

Errichtung einer städtischen Sparkassa. Józef Bekerman beantragt in der „Gazeta Radomska“ die Errichtung einer den österreichischen städtischen Sparkassen ähnlicher Bankinstitution (Bank Miejski), deren Einkünfte für öffentliche Zwecke verwendet werden sollen.

Ein neuer Vorposten der polnischen Industrie. Das Militärgeneralgouvernement Lublin hat die Statuten der Landes-Aktiengesellschaft für „keramische Erzeugnisse“ genehmigt. Das Anlagekapital beträgt eine halbe Million Rubel. Organisator des neuen Vorpostens ist der bekannte Industrielle und Gutsbesitzer, Ingenieur J. Hempel, Eigentümer eines der grössten Kalkwerke in Polen, in Chęciny bei Kielce.

Wirtschaftliches aus dem Amtsbereiche der Auskunftsstelle Radom. Im Kreise Opatow wurde die Papierfabrik „Bodzechów“ in Ostrowiec in Betrieb gebracht.

In der Gerbeindustrie ist insofern eine Produktionssteigerung zu konstatieren, dass weitaus grössere Kontingente von Rohhäuten von den legitimierten Kaufleuten abgeführt werden.

Die Eisengiessereien in den Kreisen Końsk, Opoczno und Radom sind mangels Zufuhr an Koks eingestellt. (Auskunftsstelle Radom.)

Errichtung der Wirtschaftsinspektorate. Zwecks Ueberwachung der Durchführung aller wirtschaftlichen Verfügungen der Militärbehörden in allen Phasen des Wirtschaftsjahres wurden fünf Wirtschaftsinspektorate im Bereiche des Militärgeneralgouvernement Lublin, u. zw. in Piotrków, Kielce, Radom, Lublin und Zamość errichtet.

Die wirtschaftlichen Leistungen k. u. k. Militärgouvernements in Polen.

1. Landwirtschaft.

Nach der Vertreibung der Russen aus Polen und der Teilung der Verwaltungsgebiete zwischen Oesterreich-Ungarn und Deutschland musste das wirtschaftliche Leben in den okkupierten Gebieten von Grund auf neu aufgebaut werden. Das Land war verwüstet, unzählige Gebäude waren zerstört, die Bevölkerung teils zum Militär eingezogen, teils von den flüchtenden Russen mitgeschleppt worden, die Organe und Akten der früheren Verwaltung, auch die Kataster, waren fort. Die wirtschaftlichen Beziehungen mit dem russischen Hinterland waren abgeschnitten, sie liessen sich nicht einfach durch Einleitung von Handelsbeziehungen mit Oesterreich-Ungarn und Deutschland ersetzen, da die militärischen und Kriegsinteressen ihre Berücksichtigung verlangten und auch in unseren eigenen Ländern der freie Verkehr in so vielen Beziehungen beschränkt war. Auch die Scheidung Polens in zwei Verwaltungsgebiete, die natürlich nicht durch Zollgrenzen geschieden waren, bot manche Schwierigkeit. Die Militärverwaltung stand vor einer enormen Aufgabe. Sie musste in erster Linie den Erfordernissen des Heeres und der Kriegsverhältnisse Rechnung tragen, konnte und wollte aber auch die Fürsorge für die Bevölkerung nicht ausser acht lassen.

Ihr Hauptaugenmerk wendete sie von Anfang an der Pflege der Landwirtschaft zu. Der Boden musste angebaut werden, trotz des Mangels an Arbeitskräften und Düngemitteln. Und es gelang tatsächlich auch schon im Jahre 1916 90 bis 95% des pflügbaren Bodens anzu-

koron lub karze aresztu do 6 miesięcy, którą wymierza Komenda obwodowa. Gdy zachodzą okoliczności obciążające, wymierzone być mogą oba rodzaje kary obok siebie (§ 6).

Urządzenie miejskiej kasy oszczędności. W „Gazecie Radomskiej“ Józef Bekerman stawia wniosek założenia instytucji bankowej (Banku miejskiego) w rodzaju austriackich miejskich kas oszczędności, której dochody obracano by na cele publiczne.

Nowa placówka przemysłu polskiego. Wojskowe General-gubernatorstwo Lubelskie zatwierdziło ustawę Krajowego Towarzystwa akcyjnego „wyrobów z ceramiki“. Kapitał zakładowy wynosi pół miliona rubli.

Organizatorem nowej placówki przemysłowej jest znany przemysłowiec i obywatel ziemski p. inż. J. Hempel, właściciel jednego z największych w Polsce zakładów wapiennych, w Chęcinach pod Kielcami.

Sprawy gospodarcze z obrębu urzędu wywiadowczego w Radomiu. W obwodzie opatowskim w Ostrowcu uruchomiono fabrykę papieru „Bodzechów“.

W przemyśle garbarskim wzrasta produkcja o tyle, że uprawnieni kupcy dostarczają znaczniejszych kontyngentów niegarbowanych skór.

Odlewnie żelaza w obwodach końskim, opoczniańskim i radomskim zastanowiły ruch dla braku koksu. (Urząd wywiadowczy w Radomiu).

Kreowanie inspektoratów gospodarczych. Celem nadzoru nad przeprowadzeniem wszystkich rozporządzeń gospodarczych, wydanych przez c. i k. władze wojskowe we wszystkich fazach roku gospodarczego, utworzono w obrębie c. i k. Generalnego Gubernatorstwa w Lublinie pięć inspektoratów gospodarczych, a mianowicie w Piotrkowie, Kielcach, Radomiu, Lublinie i Zamościu.

Działalność gospodarcza

c. i k. Jenerałgubernatorstwa w Polsce.

1. Rolnictwo.

Po wypędzeniu Moskali z Królestwa Polskiego i podziale obszarów administracyjnych między Austro-Węgrami a Niemcami okazała się potrzeba gruntownej odbudowy życia gospodarczego na zajętych obszarach. Kraj był spustoszony, niezliczone budynki zniszczone, ludność w części powołano do wojska, a w części powlekli ją ze sobą uciekający Moskale, organa i akty poprzedniego zarządu oraz kataster znikły. Stosunki gospodarcze z Rosją były odcięte, a nie dały się zastąpić wdrożeniem stosunków handlowych z Austro-Węgrami i Niemcami, albowiem uwzględnienia ich wymagał interes i wojskowy i wojenny, a komunikacja także we własnych krajach ograniczoną była pod wielu względami. Także podział Polski na dwa obszary administracyjne, nieoddzielone od siebie granicą etnologiczną, sprawiał jedną trudność. Administracja wojskowa miała przed sobą niezmiernie zadanie. Musiała się ona liczyć się w pierwszym rzędzie z wymaganiami wojska i stosunków wojennych, a przecież nie mogła i nie chciała zaniedbać pieczy nad ludnością. — Już na samym początku należało zwrócić uwagę głównie na pielęgnowanie rolnictwa. Ziemię trzeba było uprawiać, mimo braku sił roboczych i środków nawozowych. Istotnie też udało się już w r. 1916 uprawić 90 do 95% ziemi ornej. Sprawiono liczne plugi parowe i motorowe i dano je do użytku ludności za pewną zapłatą, uboższym rolnikom wydano nasienie, które mieli zwrócić z plonu wraz z dodatkiem procentowym, sprowadzono duże ilości środków nawozowych,

Fabryka szmuklerska
Karola Langsama i Sp.
 Wiedeń VII., Kirchengasse Nr. 41.

założona w 1873 r.

poleca swój skład nowości a mianowicie:
 wyroby szmuklerskie, guziki, wstążki do obuwia,
 galony, hafty, sprzączki (brandeburskie), taśmy,
 303 sznurówki i t. d.

Zwiedzanie fabryki nader pożądane.

WYDAWNICTWO POCZTÓWKI
 W TARNOWIE

poleca największy wybór

kart artystycznych
 najcelniejszych polskich malarzy, jakoteż
kart świątecznych i noworocznych.

Szczegółowy spis wysyła się P. T. Kupcom
 na żądanie **bezpłatnie.**

306

Die Handels- u. Gewerbekammer
 in Wien I., Stubenring 10,

erteilt allen Kaufleuten aus dem
 Okkupationsgebiet unentgeltlich
 Auskünfte über Zölle, Ausfuhrver-
 bote u. Bezugsquellen oesterrei-
 chischer Erzeugnisse.

— Bureaustunden: 9-6 Uhr. —

Telegrammadresse: Hagekammer.
 Telephon 20494, 20495, 20496.

Izba Handlowa i Przemysłowa
 w Wiedniu I., Stubenring 10,

udziela wszystkim kupcom z ob-
 szaru okupowanego bezpłatnych
 wiadomości o cłach, zakazach wy-
 wozu, źródłach zakupna wyrobów
 :: austriackich. ::

— Godziny urzędowe: 9-6. —

Adres telegraficzny: Hagekammer.
 Telefon 20494, 20495, 20496.

353

Handels- u. Kommissionshaus | **Dom komisowo-handlowy**
für Export & Import | **dla eksportu i importu**
H. MITELMAN, NOWORADOMSK

Export und Import aller Bedarfsartikel aus und nach dem
 k. u. k. oesterreichisch ungarischen Okkupationsgebiete in
 Polen für eigene und fremde Rechnung. — Übernimmt Ver-
 tretungen von erstklassigen Häusern, zu koulantesten
 Bedingungen.

328

Erstklassige Referenzen.

Telegrammadresse: **Mitelman**, N woradomsk.

Ekspert i import wszelkich towarów, z i do c. i k. terenów
 okupowanych w Polsce, załatwia na rachunek własny
 i przyjmuje w komis. — Zastępuje pierwszorzędne przed-
 sięwzięcia pod najdogodniejszymi warunkami.

Pierwszorzędne polecenia.

Adres telegraficzny: **Mitelmann**, Noworadomsk.

bauen. Zahlreiche Dampf- und Motorpflüge wurden angeschafft und der Bevölkerung gegen einen gewissen Mietlohn zur Verfügung gestellt, bedürftigen Landwirten wurde Saatgut geliehen, das aus dem Ertrag samt einem Zinszuschlag zurückzustellen war, grosse Mengen phosphor- und kalihaltiger Düngestoffe wurden eingeführt und für eine intensivere Bearbeitung des Bodens, als sie bisher dort üblich war, Propaganda gemacht. Die Ernteprodukte wurden von der Ernteverwertungsorganisation zu Preisen erworben, die etwas niedriger waren als die offiziellen Preise in der Monarchie, und sie wurden weiter abgegeben mit einem Aufschlage, der ausser der Deckung der Regie noch einen gewissen Nutzen übrig liess. Die Ernteverwertungsstelle hatte drei Hauptzwecke vor Augen: 1. musste sie den Heereszwecken dienen, insbesondere das im Okkupationsgebiete liegende Militär versorgen; 2. die Zivilbevölkerung in den grösseren Städten und Industriezentren ernähren, namentlich die Bergarbeiter des Dąbrowaer Reviers, von deren Arbeitsbereitschaft und -fähigkeit die ungestörte Kohlenförderung abhing; 3. musste sie Ueberschüsse erübrigen für die Armee und das Hinterland. Es kann hier angeführt werden, dass von dem Okkupationsbeginn bis zum 30. September 1916 210.000 Meterzentner Brotfrucht, 1'1 Millionen Meterzentner Kartoffeln, 99.000 Meterzentner Gerste, 34.000 Meterzentner Hafer, 60.000 Meterzentner Rauhfutter, 78.000 Meterzentner Melasse-Krafftutter und 14.000 Meterzentner Oelkuchen und Raps ausgeführt wurden. Auch wurde besonderes Gewicht darauf gelegt, die Bedingungen für die nächste Ernte zu verbessern.

Die Verwaltung bemühte sich, der Verwüstung des Viehstandes Einhalt zu tun. Dem Fleischbedarf suchte man durch Kleintierzucht entgegenzukommen. Eine Kaninchenzuchtanstalt wurde in Barycz bei Konesk errichtet, welche nicht nur Kaninchen zur Schlachtung, sondern auch zur weiteren Verbreitung der Zucht abgibt und auch einen entsprechenden Reingewinn erzielt. Die Geflügelbestände sind in steter Zunahme begriffen. Weitgehende Massnahmen wurden gegen die Viehseuchen ergriffen.

Bei all diesen Schritten wie auch bei der Versorgung mit Saatgut und den verschiedenen Versuchen mit Getreidesamen bediente sich die Verwaltung der Mithilfe der bestehenden landwirtschaftlichen Gesellschaften und deren Handelsorganisationen, für welche beim Hilfskomitee in Lublin eine landwirtschaftliche Sektion gewissermassen als Zentrale geschaffen wurde. In Lublin wurde auch eine landwirtschaftliche chemische Versuchsanstalt errichtet, neben den bereits von früher bestehenden Versuchsanstalten. Ueberdies wurden Vorbereitungen getroffen zu grossen, das ganze Land umfassenden Kulturarbeiten, wie Drainage des Ackerbodens, Bewässerung und Entwässerung von Wiesen, Urbarmachung von Sandflächen. Die namentlich in den Kreisen östlich der Weichsel zahlreichen verlassenen Güter wurden von der Militärverwaltung übernommen und durch Fachleute bewirtschaftet. Allenthalben wurden in eigener Regie Gemüseärten angelegt, die sehr gute Resultate ergeben haben.

Die landwirtschaftlichen Industrien wurden lebhaft gefördert. Im Gegensatz zu anderen Industrien, deren Wiederbelebung durch die Schwierigkeiten der Rohstoffbeschaffung behindert wurde, wie insbesondere die Textil- und auch die Eisenindustrie, konnten die landwirtschaftlichen Industrien, soweit sie nicht vollständig zerstört waren, ihren Betrieb bald wieder aufnehmen. Die sieben nicht zerstörten Zuckerfabriken begannen sofort mit der Arbeit, eine Menge von Brennerien und Brauereien wurden wieder aufgebaut. Zahlreiche Kartoffeltrocknungsanlagen wurden errichtet, eine Krafftutterfabrik gebaut.

zawierających fosfor i potas i starano się o intensywniejszą uprawę. Organizacya zużytkowująca zbiory nabywała produkty rolne po cenach nieco niższych od oficjalnych cen Monarchii, i pozbywała je z nieznacznym zyskiem. Organizacya ta miała trzy główne zadania: 1) służyć celom wojskowym, a w szczególności zaopatrywać wojsko, znajdujące się na zajętych obszarze, 2) żywić ludność cywilną w większych miastach i centrach przemysłowych, a w szczególności górników w dąbrowskim rewirze. 3) zyskiwać nadwyżki dla armii i części kraju niedotkniętej wojną. Można tu przytoczyć, że do 30-go września r. 1916 wywieziono 210.000 cetn. metr. mąki chlebowej, 1'1 milionów cetn. metr. kartofli, 99.000 cetn. metr. jęczmienia, 34.000 owsa, 60.000 ctn. m. surowej paszy, 78.000 ctn. metr. melasy i 14.000 metr. ctn. makuchów i rzepaku.

Administracya starała się zapobiec zniszczeniu stanu bydła. Zapotrzebowanie mięsa popierano chowaniem drobiu. Królikarnię założono w Baryczu pod Końskiem, która produkuje króliki nie tylko do rzezi ale także do dalszego szerszenia chowu, i przynosi też odpowiedni zysk. Stan drobiu ciągle wzrasta. Przedsięwzięto środki przeciw zarazie bydłowej. Przy tych wszystkich czynnościach Zarząd korzystał z pomocy istniejących stowarzyszeń rolniczych i ich organizacyi handlowych, dla których przy komitecie zapomogowym w Lublinie utworzono sekcję gospodarczą, niejako zarząd centralny. — W Lublinie założono także gospodarzy, chemiczny zakład próbny obok innych już przedtem istniejących. Nadto zrobiono przygotowania do prac kulturalnych, cały kraj obejmujących, jako to: drenowanie roli, nawodnienie łąk, upładnianie nieużytków. Majatki ziemskie, opuszczone przez właścicieli, mianowicie w obwodach na wschód od Wisły, objął Zarząd wojskowy i obrabiał przy pomocy fachowców. Wszędzie zakładano we własnym zarządzie ogrody warzywne z pomyślnym skutkiem. Popierano dzielnie przemysł rolniczy. W przeciwieństwie do innych przemysłów, których ożywianie nie było możliwe dla braku surowców, uruchomiono w krótkim czasie przemysły rolnicze, o ile nie były całkowicie zniszczone. Siedm cukrowni rozpoczęło natychmiast pracę, wiele gorzelń i browarów odbudowano. Urządzono liczne suszarnie kartofli. Zarząd starał się także o zaopatrzenie ludności w towary, których nie było w kraju, w szczególności także w towary kolonialne (cukier, kawę, tytoń, sól, naftę i t. d.). Działo się to częścią za pośrednictwem Zarządu obrotu towarowego i urzędów wywiadowczych Jenerałgubernatorstwa, częścią przez zaprowadzenie monopolu (sól, tytoń, cukier). Zaprowadzono ceny maksymalne, lichwę żywnościową zakazano i karano. Także zapotrzebowanie żywności uregulowano częściowo. (Ciąg dalszy nastąpi).

SYNDYRAT ROLNICZY KRAKÓW - LWÓW

poleca poniżej obecnych cen fabrycznych póki
351 dawniejszy zapas starczy

PŁUGI oryginalne **Sacka**, **Ventzklego** i czeskie,
BRONY wszelkiego rodzaju, **SIEWNIKI** szeroko-
rzutne, rządowe i kombinowane, **KOSIARKI** i **ŻNI-
WIARKI** systemu **Mac. Cormicka**, **CZĘŚCI** do ma-
szyn żniwnych, amerykań., szwedzkich i czeskich.

UWAGA: Ze względu na grożący zupełny brak maszyn rolniczych, dora-
dzamy jak najrychlej zaopatrzyć się w potrzebne maszyny lub narzędzia.

**SEIDENWAREN, BÄNDER,
TÜCHER, PELÜCHE, SAMMTE**

BEI

S. KARY & Co.

K. K. HOF LIEFERANT • GEGRÜNDET 1864.

WIEN I., LUGECK 4

EIGENE FABRIKATION.

**TOWARY JEDWABNE, WSTAŻKI,
SZALE, PLUSZE, AKSAMITY**

DOSTARCZA

S. KARY & Co.

C. K. DOSTAWCA NADWORNÝ. - ROK ZAŁOŻENIA 1864.

WIEN I., LUGECK 4.

WYRÓB WŁASNY. 846

WILHELM HERBATSCHK

WIEN, VII./3 Burgasse 58.

HOLZ-AGENTUR UND KOMMISSION

Beste Referenzen.

Gegründet 1897.

WILHELM HERBATSCHKEK

WIEN, VII./3. Burgasse 58.

AJENCYA I BIURO KOMISOWE

DLA DRZEWA. 838

Najlepsze referencye.

Założone w r. 1897.

KAUTSCHUKSTEMPEL.

Gummi-Typen, Datumstempel, Numera-teure, Farbkissen, Stempelfarbe, Email- und Metallschilder erzeugt und liefert prompt

ALEKSANDER FISCHHAB

Lieferant des k. u. k. Fe- | dostawca c. i k. Krakow-
stungskommandos Krakau | skiej Komendy Twierdzy
und des k. u. k. Heeres | i c. i k. Armii

KRAKAU — KRAKÓW

Grodzka 50. Tel. Nr. 3256.

829

wykonuje i dostarcza szybko

PIECZĘCIE KAUCZUKOWE.

czcionki kauczukowe, numeratory, poduszki i farby do pieczętek, szylidy emaliowane i metalowe.

POLDIHÜTTE

WIEN, III.

INVALIDENSTRASSE 5-7

WERKZEUGSTAHL

**STAHL FÜR STEINBE-
ARBEITUNGSWERK-
ZEUGE**

**KONSTRUKTIONS-
STAHL**

SCHWEISZSTAHL

HUTA POLDI

WIEN, III.

INVALIDENSTRASSE 5-7

STAŁ NARZĘDZIOWA

**STAŁ NA NARZĘDZIA
DO OBRÓBKÍ KA-
MIENI**

**STAŁ KONSTRUK-
CYJNA**

STAŁ SPAWALNA

Die Verwaltung musste auch dafür Sorge tragen, dass die Bevölkerung mit solchen Waren versorgt wurde, die nicht im Lande vorhanden waren, insbesondere mit Spezerei- und Kolonialwaren (Salz, Zucker, Kaffee, Petroleum, Tabak usw.). Das geschah teils auf dem Wege der Warenverkehrszentrale und der Auskunftsstellen des Militär-Generalgouvernements, teils durch die Schaffung neuer Monopole (Salz, Tabak, Zucker). Höchstpreise wurden eingeführt, der Lebensmittelwucher wurde verboten und verfolgt. Auch der Konsum musste, wie im Hinterland, teilweise rationiert werden.

(Fortsetzung folgt).

HEINRICH KIEFFER
SENSEN- u. SICHELFABRIK

St. Lorenzen ob. Marburg, Steiermark

emphieit sich zum Bezuge von

SENSEN und ZAHNSICHELN.

HENRYK KIEFFER
FABRYKA KOS i SIERPÓW

w St. Lorenzen nad Marburgiem w Styry

850

poleca kupno

KOS i SIERPÓW ZĘBATYCH.

Wirtschaftliche Mitteilungen aus dem kaiserl. deutschen Okkupationsgebiete in Polen.

Verordnungsblatt für das Generalgouvernement
Warschau.

Nr. 68 vom 2. April 1917 enthält: Nr. 286. Verordnung, betreffend Ermächtigung des Vorstehers der städtischen Miliz in Warschau zum Erlass polizeilicher Strafverfügungen und Anordnung polizeilicher Zwangsmittel. — Nr. 287. Verordnung über die Erhebung einer Fahrkarten- und Frachtkundenstempelsteuer im Gebiete des Generalgouvernements Warschau. — Nr. 288. Aenderung der Ausführungsbestimmungen zur Zündholzsteuerverordnung vom 18. Juli 1916. — Nr. 289. Verordnung über die Einführung der Sommerzeit innerhalb der Frist vom 16. April bis 17. September 1917.

Nr. 69 vom 15. April enthält: Nr. 290. Verordnung, betreffend die Währung im Generalgouvernement Warschau. — Nr. 291. Verordnung, betr. Abänderung der Verordnung über Errichtung einer Polnischen Landes-Darlehenskasse. — Nr. 292. Bekanntmachung, betr. Aufnahme der Tätigkeit der Polnischen Landes-Darlehenskasse. — Nr. 293. Erste Ausführungsverordnung zur Verordnung über Errichtung einer Polnischen Landes-Darlehenskasse. — Nr. 294. Zweite Ausführungsverordnung zur Verordnung über Errichtung einer Polnischen Landes-Darlehenskasse. — Nr. 295. Dritte Ausführungsverordnung, betr. die Polnische Landes-Darlehenskasse. — Geschäftsanweisung.

Nr. 70 vom 21. April enthält: Nr. 296. Polizeiverordnung über die Anfertigung von Stempeln und Druckformularen für Behörden. — Nr. 297. Verordnung, betr. Liquidation französischer Unternehmungen. — Nr. 298. Verordnung, betr. Vereinigung des Kreises mit dem Kreise Skierniewice. — Nr. 299. Ergänzungsverordnung zu der Verordnung, betr. den Warenverkehr innerhalb des Generalgouvernements Warschau vom 16. Oktober 1916. — Nr. 300. Bekanntmachung über Zulassung des Paketverkehrs innerhalb des Generalgouvernements. — Nr. 301. Bekanntmachung, betr. Aenderung der Verordnung über den Grenzverkehr mit Waren vom 21. Juni 1916. — Nr. 302. Bekanntmachung, betr. Einrichtung von Postämtern in Demblin und Zambrowo. — Nr. 303. Bekanntmachung, betr. Finanzministerialblatt.

Regelung der Währungsverhältnisse (Vdg. des General-Gouvernements vom 14. April 1917, VBl. Nr. 290). Die polnische Mark ist im Generalgouvernement Warschau das alleinige gesetzliche Zahlungsmittel. Der Rubel hört auf, im Generalgouvernement Warschau gesetzliches Zahlungsmittel zu sein. (§ 1.) Ist in Gesetzen, Verordnungen oder bei Festsetzung öffentlicher Abgaben der Rubel als Zahlungsmittel zu Grunde gelegt, so tritt

Wiadomości gospodarcze z niemieckich obszarów zajętych Polski.

Dziennik rozporządzeń dla Jenerał-Gubernatorstwa
Warszawskiego.

Nr. 68. Treść numeru: Nr. 286. Rozporządzenie dotyczące upoważnienia naczelnika milicyi miejskiej do wyznaczania kar policyjnych i do zarządzania policyjnych środków przymusowych. — Nr. 287. Rozporządzenie dotyczące poboru podatku stemplowego od biletów jazdy i listów przewozowych na obszarze Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego. — Nr. 288. Zmiana przepisów wykonawczych do przepisów dotyczących poboru podatku od zapalek z dnia 18. lipca 1916. — Nr. 289. Rozporządzenie o czasie urzędowym w okresie od 16. kwietnia do 17. września 1917. — Nr. 69 z 15. kwietnia zawiera: Nr. 290. Rozporządzenie dotyczące waluty w Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim. — Nr. 291. Rozporządzenie dotyczące zmiany rozporządzenia o utworzeniu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. — Nr. 292. Obwieszczenie dotyczące otwarcia Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. — Nr. 293. I. rozporządzenie wykonawcze, dotyczące rozporządzenia o utworzeniu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. — Nr. 294. II. rozporządzenie wykonawcze, dotyczące Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. — Nr. 295. III. rozporządzenie wykonawcze dotyczące Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. Regulamin. — Nr. 70. z a w i e r a: Nr. 296. Rozporządzenie policyjne, dotyczące sporządzania stempli i drukowanych formularzy dla władz. — Nr. 297. Rozporządzenie dotyczące likwidacji francuskich przedsiębiorstw. — Nr. 298. Rozporządzenie o połączeniu powiatu Rawskiego z powiatem Skierniewickim. — Nr. 299. Rozporządzenie uzupełniające do rozporządzenia, dotyczącego handlu towarami w Jenerał-Gubernatorstwie Warszawskim z dnia 16. X. 1916 r. — Nr. 300. Obwieszczenie o przesyłce pakietów wewnątrz Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego. — Nr. 301. Obwieszczenie o zmianie rozporządzenia z dnia 21. VI. 1916 r., dotyczącego obrotu towarowego przez granice. — Nr. 302. Obwieszczenie o utworzeniu urzędów pocztowych w Dęblinie i Zambrowie. Nr. 303. Ogłoszenie.

Uregulowanie stosunków walutowych. (Rozp. Jenerał-gubernatorstwa z 14. kwietnia 1917 dz. rozp. L. 290). Jedynym prawnym środkiem płatniczym w Jenerał-Gubernatorstwie warszawskim jest polska marka. Rubel przestaje być prawnym środkiem płatniczym w Jenerał-Gubernatorstwie warszawskim (§ 1). Jeżeli w przepisach prawnych, rozporządzeniach lub przy wyznaczaniu podatków publicznych wymieniony jest rubel, jako śro-

Die besten und billigsten **Glasflaschen** in Halbweiss, Hellgrün u. Olivgrün für Wein, Bier, Spirituosen, Mineralwasser u. s. w. liefern die Glasfabriken

Najlepsze i najtańsze **flaszki** biało-matowe, jasno-zielone i ciemno-zielone na wino, piwo, spiritualia, wody mineralne itp. dostarczają **fabryki szkła**

FISCHMANN SÖHNE

Ges. m. b. **TEPLITZ-SCHÖNAU** Stow. z ogr. por.
Vertreter für Königreich Polen: **S. L. Abramson** in Dąbrowa.
Zastępca na Królestwo Polskie: **S. L. Abramson** w Dąbrówce.

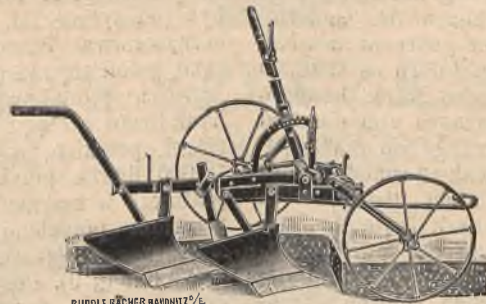
Grössere Schlosserei mit elektrischem Betrieb, übernimmt alle **Bauschlosserarbeiten**, und überhaupt alle und jede Schlosserarbeit nach Mass und Zeichnung auch auswärts, wie **elserne Fenster und Türen, Stiegen, Schachtdeckeln**, erzeugt **Gerüstklammern**, sowie alle Gattungen **Zimmeröfen, Blech, Chammott, Meidlingen und Dauerbrandöfen, transportable Blechherde**, festgemauerte und verkachelte **Küchenherde, Rauchröhren, Knie, Ofenschirme, Kohlenkübel, Kohlschaufeln**, etc. etc. Besitze ein grosses reichsortiertes Lager von allen Bauwerkzeugen, sowie **Krampen, Schaufeln, Schiebtruhen, Hacken** etc. etc führe jede Arbeit an Ort und Stelle komplett montier aus, Zuschriften und Anfragen an die Firma

Anton Machaczek, Wien
XIV. Rauchfangkehrergasse 28.

RUDOLF BÄCHER
ROUDNICE N. LABA CZECHY. | **RAUDNITZ A. ELBE BÖHMEN.**

317

Największa fabryka pługów w Austro-Węgrzech.

RUDOLF BÄCHER RAUDNITZ 1/2

Grösste Pflugfabrik Oesterreich-Ungarns.

Pługi, kultywatory brony, jakoteż wszelkie narzędzia do obrabiania ziemi.

Niedościgniona konstrukcja, pierwszorzędny materiał.

Pflüge, Kultivatoren, Eggen, sowie sämtliche Bodenbearbeitungsgeräte.

Unerreichte Konstruktion, erstklassiges Material.

Grösste galizische **Zigarettenpapier u. Zigaretten-Hülsen-Fabrik**
ELSTER & TOPF Gesellschaft m. b. H.
LEMBERG, SAKRAMENTEGASSE 16

emphiekt ihre Erzeugnisse

Spezial-Marken: **BOURBON, AIDA, „PROMIEN“** mit 5/6 zu Gunsten des T. S. L.

Największa galicyjska **Fabryka bibulek i tutek cygaretowych**
ELSTER i TOPF Spółka z ogran. odpow.
LWÓW, UL. SAKRAMENTEK L. 16

poleca swoje wyroby

Marki specjalne: **BOURBON, AIDA, „PROMIEN“** z 5/6 dochodem na rzecz T. S. L.

an seine Stelle die polnische Mark zum Kurse von 1 Rubel = 2.16 polnische Mark, ist die Reichsmark als Zahlungsmittel zur Grunde gelegt, so tritt an ihre Stelle die polnische Mark. (§ 2.) Es ist verboten, feilgehaltene Waren in Rubel auszuzeichnen; die Auszeichnung darf künftig nur noch auf polnische Mark lauten. (§ 3.) Es ist verboten: a) Rechtsgeschäfte, die Geldzahlungen zum Gegenstande haben, namentlich Kaufgeschäfte aller Art, in Rubel abzuschließen; b) Zahlungen in Rubel zu leisten; das gilt insbesondere auch für Lohn-, Gehalts-, Mietzinszahlungen; c) private und öffentliche Urkunden, soweit sie Geldzahlungen betreffen, auf Rubel auszustellen (Wechsel, Schecks, Rechnungen, Quittungen, Offerten, Schuldurkunden aller Art usw.) (§ 4.) Es ist verboten, im Handel mit Effekten, die auf Rubel lauten, den Gegenwert in Rubeln zu begleichen. Erfolgt die Begleichung des Gegenwertes in polnischer oder Reichsmark, so darf die Umrechnung nicht zu einem höheren Kurse als 1 Rubel = 2.16 Mark stattfinden. (§ 5.) Die Vorschriften der §§ 1, 4 und 5 finden keine Anwendung a) auf Zahlungsverbindlichkeiten, welche vor dem Inkrafttreten dieser Verordnung entstanden sind; b) auf Rechtsgeschäfte von Todeswegen. Jedoch ist der Schuldner auch in diesen Fällen (a und b) befugt, seine auf Rubel lautenden Zahlungsverbindlichkeiten in polnischer Währung zum Kurse von 1 Rubel = 2.16 polnische Mark zu begleichen. (§ 6.) Verstöße gegen die Vorschriften der §§ 4 und 5 haben die Nichtigkeit des Rechtsgeschäfts zur Folge. (§ 7.) Auf polnische Mark lautende Geldzeichen dürfen nur mit Einwilligung der Polnischen Landes-Darlehenskasse über die Grenzen des Generalgouverneurs Warschau versendet oder gebracht werden. Die Einwilligung ist nicht notwendig, sofern es sich um Beträge von höchstens 3000 polnische Mark handelt, jedoch darf innerhalb eines Kalendertages von ein und derselben Person oder Firma der Betrag von 3000 polnische Mark und innerhalb eines Kalendermonats der Betrag von 10.000 polnische Mark nicht überschritten werden. (§ 8.) Sämtliche auf Reichsmark lautende Zahlungsverbindlichkeiten können in polnischer Mark, sämtliche auf polnische Mark lautende Zahlungsverbindlichkeiten können in Reichsmark beglichen werden. (§ 9.) Strafsanktion. (§ 10.) Der Verwaltungschef ist berechtigt, Ausnahmen von den Bestimmungen dieser Verordnung zuzulassen. (§ 11.)

Polnische Landes-Darlehenskassa hat ihre Tätigkeit am 26. April 1917 aufgenommen.

Ausbau der Wasserstrassen. In Warschau wird die Anlage eines Holzhafens mit dem Bau eines Verbindungskanals zwischen Bug, Narew und Weichsel geplant.

Ausfuhr von Waren aus dem Generalgouvernement Warschau. Zu dieser Ausfuhr ist laut Verordnung des Generalgouvernements Warschau vom 13. April 1917 die Bewilligung des Verwaltungschefs erforderlich, dem es freisteht, die Erteilung der Ausfuhrbewilligung auf nachgeordnete Behörden zu übertragen. Die Uebertretung dieser Bestimmung wird streng geahndet, überdies wird der Verfall der Ware ausgesprochen.

Einführung einer Fahrkarten- u. Frachtkundensteuer im Gebiete des Warschauer Generalgouvernements. Diese Steuer wurde mit Verordnung des GG. Warschau vom 23. März 1917 eingeführt und trat am 1. April in Kraft. Die Fahrkartensteuer beträgt beim Fahrpreise von 0'50 Mk. bis 1'95 Mk. — 0'10 Mk., und steigt allmählig bis 2 Mk. bei einem Fahrpreise von 15 Mk. und darüber. Die Frachtkundensteuer beträgt bei Frachtstückgut und Gepäck 20 Pfg., bei Eilstückgut 40 Pfg., bei Frachtgut in Wagenladungen ohne Rücksicht auf das Gewicht bei einem Frachtbetrage von

dek platinicy, zostaje on zastąpiony przez markę polską po kursie 1 rubel = 2.16 marki polskiej, jeżeli jako środek płatniczy jest wymieniona marka niemiecka, zostaje ona zastąpioną przez markę polską (§ 2.). Wyznaczenie w rublach cen towarów, przeznaczonych na sprzedaż jest wzbronione; na przyszłość mają być ceny wyznaczane li tylko w markach polskich (§ 3.). Zabrania się: a) dokonywać w rublach operacji prawnych, mających za przedmiot wypłaty pieniężne, specjalnie zaś kupna wszelkiego rodzaju; b) dokonywać wypłaty w rublach; dotyczy to w szczególności też wypłat płac zarobkowych, pensji i komornego; c) wystawiać w rublach prywatne i publiczne dokumenty, o ile dotyczą wypłat pieniężnych (weksle, czek, rachunki, kwity, oferty, zobowiązania dłużnicze wszelkiego rodzaju itd.) (§ 4.). Przy handlu papierami publicznymi, których cena oznaczona jest w rublach, wzbronione jest uiszczanie równowartości w rublach. Przy zapłacie w markach polskich lub niemieckich nie wolno skutecznie rozrachunku po kursie wyższym, niż rubel = 2.16 marki polskie (§ 5.). Przepisy § 1, 4 i 5 nie dotyczą: a) zobowiązań płatniczych, które powstały przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia; b) czynności prawnych, spowodowanych śmiercią. — Jednak i w tych wypadkach (a i b) przysługuje dłużnikowi prawo pokrycia brzmiących w rublach zobowiązań walutą polską, po kursie 1 rubel = 2.16 marki polskie (§ 6.). Wykroczenie przeciwko przepisom § 4 i 5 sprowadza unieważnienie kursie 1 rubel = 2.16 marki polskiej (§ 6.). Wykroczenie za pozwoleniem Polskiej Krajowej Kasy pożyczkowej być przesyłane lub zabierane poza granice Jenerał-Gubernatorstwa Warszawskiego. Pozwolenie jest zbyteczne, jeżeli się rozchodzi o kwoty nie wyżej 3000 marek polskich; jednakowoż nie może jedna i ta sama osoba bądź firma w ciągu jednego dnia przekroczyć sumy 3000 marek polskich, w ciągu miesiąca kalendarzowego zaś 10.000 marek polskich (§ 8.). Wszelkie zobowiązania płatnicze w markach niemieckich mogą być regulowane markami polskimi; wszelkie zobowiązania płatnicze w markach polskich mogą być regulowane markami niemieckimi (§ 9.). Postanowienie karne (§ 10.). Szef Zarządu ma prawo dopuszczenia wyjątków od postanowień tego rozporządzenia.

Polska krajowa Kasa pożyczkowa rozpoczęła swą działalność z dniem 26. kwietnia b. r.

Budowa dróg wodnych. W Warszawie zamierzają urządzić port drzewny i rozpocząć budowę kanału, mającego połączyć Bug, Narew i Wisłę.

Wywóz towarów z Jenerałgubernatorstwa warszawskiego. W myśl rozporządzenia Jenerałgubernatorstwa z 13. kwietnia b. r. potrzebne jest na ten wywóz zezwolenie Szefa Zarządu, któremu wolno przelać prawo udzielenia tego zezwolenia na podwładne organy. Przekroczenie tego przepisu podlega surowej karze, a nadto towar ulega konfiskacie.

Podatek stempłowy od biletów jazdy i listów przewozowych na obszarze Jenerałgubernatorstwa warszawskiego ustanowiony został rozporządzeniem z 23. marca b. r. z ważnością od 1. kwietnia. Podatek ten od biletów jazdy oblicza się od kwoty przypadającej na przestrzeń odbytą w obrębie Jenerałgubernatorstwa warszawskiego i wynosi przy cenie od 0.50 M do 1.95 M — 0.10 M, wzrasta stopniowo aż do kwoty 2 M od kwoty 15 M lub wyżej. Podatek od listów przewozowych wynosi przy towarze jednostkowym i tobołkach 20 fen., przy posyłkach pospiesznych 40 fen., przy zwykłych po-

Maszyny i narzędzia rolnicze
Nawozy sztuczne
Nasiona rolnicze
dostarcza:
SYNDYKAT ROLNICZY W KRAKOWIE.

Nr. 183

Goldwaren-

Fabrik

Nr. 182

Nr. 181

JULIUS SPITZER & Co.
WIEN VI., ESZTERHAZYGASSE 25.

Nr. 185

Nr. 188

Nr. 187

Nr. 187

Nr. 180

Nr. 182

TOWARZYSTWO AKCYJNE
POLSKA CENTRALA HANDLOWA
w Radomiu, przy ul. Szerokiej Nr. 1

rozpoczęło czynności w kierunku aprowizacji obszaru Polski, okupowanego przez c. i k. wojska austriacko-węgierskie i dokonywa zakupów artykułów spożywczych i pierwszej potrzeby z pierwszej ręki.

Towarzystwo posiada wyłączne prawo sprowadzania artykułów wymienionych dla rzeczonoego obszaru z krajów neutralnych.

nicht mehr als 25 Mk. — 1·50 Mk., sonst 3 Mk., bei Eilgut in Wagenladungen 2·50 Mk., bezw. 4·50 Mk. —

Sanierung der Finanzen der Stadt Warschau. Zu diesem Zweck hat der Stadtrat in Warschau folgende Beschlüsse gefasst: 1. Einführung einer einmaligen Vermögensabgabe (75—100.000 M 1%, 100.000—150.000 M 1½%, über 150.000 M 2%). 2. Ausgabe einer städtischen Anleihe im Gesamtbetrage von 75,000.000 M.

syłkach wagonowych, bez względu na wagę, jeśli przewoźne nie wynosi więcej niż 25 M — 1·50 M, pozatem zaś 3 M, zaś przy posyłkach wagonowych pospiesznych podatek ten wynosi 2·50 M względnie 4·50 M.

Uzdrowienie finansów miasta Warszawy. W tym celu powzięła rada miejska w Warszawie następujące uchwały: 1) Zaprowadzić jednorazową daninę majątkową (od 75.000 do 100.000 M. 1%, od 100.000 do 150.000 M 1½%, nad 150.000 M. 2%). 2) Zaciągnąć pożyczkę miejską w sumie 75,000.000 M.

LEOP. WIENER

PAPIER-FABRIKEN.

Niederlage und Generalrepräsentanz.

GROSSTES LAGER ALLER ARTEN.

PAPIERE. PAPIERSPAGATE

Marke „Herkules“ Ges. gesch.

Bindfaden, Drahtspagete,
Färb. Bindfaden, Garbenbinder.

WIEN I, Getreidemarkt 12.

Telegramm Adresse: ELWIENER, WIEN,

821 Telephone Nr. 572, 9547, 9908.

I. österr.-ungar. k. k. priv.

Kautschuk-u. Metallstempelfabrik R. GÄRTNER & COMP.

Wien, IV. Hauptstrasse 37
und Atzgersdorf bei Wien.

Stampiglien jeder Art aus Kautschuk und Metall.

Petschafte, Kautschuktypen, Siegelmarken, Stempelfarben und -Polster, Heft- und Vervielfältigungsapparate, Datumstempel. Signierstempel und Schablonen, Paginiermaschinen und Pressen für Militär, Ämter, Handel, Industrie u. Gewerbe.

I. austro-węg. c. k. uprzyw.

Fabryka pieczęci kauczukowych i metalowych R. GÄRTNER & Co.

Wien, IV. Hauptstrasse 37 u. Atzgersdorf bei Wien.

Pieczęcie każdego rodzaju z kauczuku i metali — Pieczątki, czcionki kauczukowe, nalepki, poduszki i farby do pieczętek, aparaty do zeszywania i powielania, stampilie do sygnatur; szablony, numeratory i prasy dla c. i. k. wojska, biur, handlu, przemysłu i rękodzieła

348

SÄEMASCHINEN-FABRIKS-
AKTIENGESSELLSCHAFT

FR. MELICHAR

FABRYKA SIEWNIKÓW
TOW. AKCYJNE

BRANDEIS a/E, (Böhmen - Czechy)

Bestellen Sie Ihre Felder zum Herbst wie zu Frühjahr nur mit unseren

„UNIKUM“ Löffelscheiben-
Drillmaschinen
ORIGINAL-MELICHAR.

Uprawiajcie swe pola na jesień i wiosnę tylko naszymi

„UNIKUM“ łyżkowymi siewnikami rzędowymi
ORYGINALNY-MELICHAR.

„Bestimmungen über den Privatpost- und Telegraphenverkehr des österreichisch-ungarischen Okkupationsgebietes in Polen“ (II. Teil des Verkehrs mit dem k. u. k. Okkupationsgebietes in Polen) sind bereits im Selbstverlage der k. u. k. Warenverkehrszentrale erschienen und dort zum Preise 60 Heller zu beziehen.

„Postanowienia dotyczące prywatnego obrotu pocztowego i telegraficznego w austro-węgierskim obszarze zajęтым Polski“ (II. Część obrotu z c. i. k. obszarem zajęтым Polski) pojawiły się własnym nakładem c. i. k. Zarządu obrotu towarowego i są tamże do nabycia w cenie 60 halerzy za egzemplarz.

G. C. DORNHEIM

G. m. b. H.

MAGDEBURG
BERLIN, KÖLN, LIPPSTADT

302 liefern an Wiederverkäufer

Waffen, Munition,**Jagdgeräte**

zu vorteilhaften Preisen.

IMPORT. EXPORT.

Eigene Fabriken in LEER, MAGDEBURG, SUHL.

Jedes Quantum
Ausreibbürsten, Reisbesen,
Bürsten u. Pinseln

liefert prompt und billigst

304

BÜRSTENFABRIK**FRANZ WANKO, Wien VII., Neubaugasse 9.**

Telefon Nr. 35357.

Interurban Telefon Nr. 35357.

„STANDARD“

Gesellschaft m. b. H. für technische Artikel

Pick & Winterstein, Kuschnitzky & Grünhut
WIEN - PRAG - BUDAPEST - FIUME

Grosshandlungshaus für
technische Betriebserfordernisse
liefert

Technische Gummiwaren, Asbestfabrikate, Armaturen, Transmissions-Bestandteile, alle Arten von Treibriemen und Transportgurten, Hebezeuge, Spezialartikel für Brauereien und Weinkellereien, Rostschutzfarben u. s. w. in gediegenen Qualitäten zu vorteilhaften Preisen.

-- Offerte auf Verlangen. --

Wielki Dom handlowy dla technicznych zapotrzebowań fabrycznych
dostarcza

Techniczne towary gumowe, wyroby asbestowe, armatury, części składowe do transmisji wszelkiego rodzaju, pasy i rzemienie, lewary, artykuły specjalne dla browarów i winiarń. Farby przeciw rdzewieniu i t. d. w przedniej jakości i przystępnych cenach.

-- Oferty na żądanie. --

325

Verdauungsfördernd,
schleimlösend,
eberrichtigend.

MATTON'S
GISSHÜBLER
REIN NATÜRLICHER ALKALISCHER
SAUERBRÜNN

273

Alleiniger Generalvertreter und Engroslager
für Galizien und Königreich Polen

KARL SCHOPPER, KRAKAU
Karmelicka 39.

Militärbehörden und Sanitätsanstalten erhalten Vorzugspreise.

Ułatwia trawienie.
rozpuszcza flegmę
usuwa kwasy.

MATTONIEGO
GISSHÜBLER
ZUPEŁNIE NATURALNA ALKALICZNA
SZCZAWA

Wyłączny zastępca generalny i hurtowny skład
dla Galicyi i Królestwa Polskiego

KAROL SCHOPPER, KRAKÓW
Karmelicka 39.

Dla Władz wojskowych i instytucji sanitarnych ceny wyjątkowe.

Gemeinsame Filiale
der Kais. Kön. privilegierten
Osterreichischen Länderbank
und Ungarischen Escompte-
u. Wechsler-Bank für Polen
Dąbrowa (Polen)

Telegramm Adresse:

Länderbank, Dąbrowa Polen

Bank- und Warenabteilung

Waren Einfuhr Waren Ausfuhr

Filia wspólna
Ces. Król. Uprzyw.

Austryackiego Länderbanku
i Węgierskiego Banku Eskonto-
wego i Wymiennego dla Polski
Dąbrowa (Polska)

Adres telegraficzny:

Länderbank, Dąbrowa Polen

Oddział bankowy i towarowy

Przywóz towarów Wywóz towarów

841

Alle Gesuche um Ausfuhrbewilligungen und Zertifikate sind
mit K 3:35 (Stempelmarken des MGG.) zu stempeln.

Wszelkie podania o zezwolenie na wywóz i certyfikaty
należy zaopatrzyć stemplami W. Jen. Gub. za K 3:35.

Adressen:

- K. u. k. Warenverkehrszentrale Krakau, Długa, Telephon 3582. Empfangstunden 9¹/₂—12¹/₂, vorm. ausgenommen Sonn- und Feiertage.
- K. u. k. Auskunftstelle Krakau, Hauptring 19, Telephon 3538.
- K. u. k. Auskunftstelle Lublin, Gubernatorska 3, Telephon 85.
- K. u. k. Auskunftstelle Radom, Lubelska 73. Telephon durch Anruf.
- K. u. k. Auskunftstelle Lemberg, Akademicka 17. Telephon 442.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Wien I. Stubenring 10 (Gebäude der Handels- und Gewerbekammer). Telephon Nr. 12526.
- Gemeinsame Expositur der k. u. k. Warenverkehrszentralen Budapest IV. Dorottya u. 9. Telephon Nr. 7—62.

Adresy:

- C. i k. Zarząd obrotu towarowego Kraków, ul. Długa 1, Telefon 3582. godziny urzędowe od godz. 9¹/₂—12¹/₂, przedpoł., z wyjątkiem niedziel i świąt.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Kraków, Rynek główny 19, Telefon Nr. 3538.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Lublin, ul. Gubernatorska 3, Telefon 85.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Lwów, ul. Akademicka 17. Telefon 442.
- C. i k. Urząd wywiadowczy Radom, ul. Lubelska 73. Telefon za zgłoszeniem.
- Wspólna ekspozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Wiedeń 1. Stubenring 10 (Gmach Izby handlowej i przemysłowej). Nr. telefonu 12526.
- Wspólna ekspozytura c. i k. Zarządów obrotu towarowego Budapeszt IV. Dorottya u. 9. Nr. telefonu 7—62.